

Daniel Bjuvstam, tf ekonomichef
Tfn: 0723-967081
E-post: Daniel.Bjuvstam@hylte.se

2020-03-24

Kommunstyrelsen
2020 KS0063

Beslutsunderlag - uppdrag REP-process

Uppdrag

Sedan ett antal år tillbaka har vi ett årshjul som styr de ekonomiska processerna i Hylte kommun. Vi kan dock konstatera att de olika delarna inte fungerade speciellt väl förra året. Målet att anta en budget i juni för att sedan göra justeringar p.g.a. att yttre faktorer i november blev något helt annat. Majoriteten avser därför att göra justeringar i de ekonomiska processerna så att de är tydliga och förutsägbara.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att kommunledningskontoret får i uppdrag att ta fram förslag och beskriva alternativen att:

1. Anta budget i juni och ta bort justeringstillfället (Halmstad)
2. Anta budget i november. (Falkenberg)
3. Beskriva ev andra alternativ.

Inledning

Hylte kommuns nuvarande budgetprocess, med beslut i juni och justering i november, är i egentligen en bra process. Beslut i juni ger möjlighet för nämnderna att arbeta med detaljbudgeten och god tid och planera in effektiviseringar med full årseffekt året efter. Justeringstillfället skapar också möjlighet att justera budgeten med anledning av befolkningsförändringar och skatteunderlagsprognoser. Den ger också möjlighet att justera budgeten utifrån extraordinära händelser som inte kunde förutspås vid junibeslutet. Med tanke på att nuvarande årshjul inte följts de senaste åren håller kommunledningskontoret med om att processen behöver ses över.

Alternativet att anta budget i juni och ta bort justeringstillfället anser kommunledningskontoret däremot inte är ett bra alternativ. Framförallt med tanke på att kommunens befolkningsutveckling är väldigt osäker och att skattunderlagsprognoser och regeringsbeslut kan påverka budgeten i sådan utsträckning att beslutad budget inte uppfyller kommunens finansiella mål och lagkravet om god ekonomisk hushållning. Befolkningsutvecklingen har stor betydelse för kommunen, eftersom den påverkar behov och efterfrågan av de kommunala tjänsterna. Invånarantalet påverkar även storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och den kommunalekonomiska utjämningen. Det har också betydelse hur fördelningen och utvecklingen är mellan olika åldersgrupper. Eftersom delar av utjämningsystemet finansieras inom kommunkollektivet är det av betydelse hur befolkningsförändringarna blir på riksnivå.

Därför kommer fortsättningen i detta uppdrag att fokusera på att beskriva alternativet om att anta budget i november.

Beskrivning av alternativ 2 – anta budget i november

Det finns ett antal fördelar med att senarelägga budgetbeslut till november. Mer aktuell statistik tillgänglig. Framförallt har vi tillgång till mer aktuella befolkningssiffror och skatteunderlagsprognoser från SKR (Sveriges kommuner och regioner). Vi har dessutom tillgång till fler prognoser under året gällande nämndernas ekonomiska utveckling. En annan aspekt är att vid beslut i november så har regeringens höstproposition tillkännagivits. Vid beslut i juni (utan justering) har vi endast tillgång till vårpropositionen. Nackdelen med att flytta budgetbeslutet till november är att om förutsättningarna försämras jämfört med kommunstyrelsens beslut om planeringsförutsättningar och nya effektiviseringsförslag måste arbetas fram kan inte dessa antas få helårseffekt året efter. Dvs arbetet med att få en budget i balans kan bli utmanande om förutsättningarna försämras drastiskt.

Nedan presenteras ett kortfattat förslag på hur budgetprocessen skulle kunna se ut med beslut i november. Om kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att budgetprocessen ska ändras till november behöver kommunledningskontoret revidera styrmodellen och tillhörande årshjul mer i detalj. Anvisningar och andra riktlinjer måste också revideras.

Februari – Uppstart med nuläges- och omvärldsanalys

Detta är ett moment som behöver utvecklas och som blir möjligt med beslut i november. Budgetarbetet inleds med att kommunstyrelsens i samarbete med kommunens övriga förvaltningar tar fram en nuläges- och omvärldsanalys. Analysen beskriver bland annat kvaliteten i verksamheterna och kommunens förutsättningar på längre sikt, men även trender i omvärlden som kan påverka kommunens utveckling.

Under en gemensam planeringsdag i mars diskuterar politiker och tjänstepersoner analysen och de slutsatser som framkommit. Syftet med planeringsdagen är att skapa en gemensam plattform för det kommande planeringsarbetet.

Maj – Beslut planeringsförutsättningar inför budget

Kommunstyrelsen fattar under våren beslut om planeringsförutsättningar inför kommande budgetperiod. Här tydliggörs uppdrag och ekonomiska ramar för nästa år. Budgetarbetet under hösten har sedan ett mer långsiktigt perspektiv där nämndernas behov för den kommande fyraårsperioden lyfts in i arbetet. Förslag är att kommunstyrelsens beslut om planeringsförutsättningar flyttas fram från februari till maj. Då har kommunen tillgång till mer aktuella befolkningssiffror och skattunderlagsprognoser. Även regeringens vårproposition finns tillgänglig samt kommunens första prognos för innevarande år.

Augusti – Nämnderans planering och analyser

Som tidigare nämnts beslutar kommunstyrelsen under våren om planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete. Nämnderna arbetar därefter fram underlag till kommunens budget för kommande fyraårsperiod. I underlaget beskriver nämnderna behov av verksamhetsförändringar för planeringsperioden utifrån verksamhetens resultat, måluppfyllelse och förändringar i omvärlden. Här lämnar nämnderna även sitt förslag till investeringsplan och anger behov av förändringar av taxor och avgifter. Underlagen beslutas i nämnderna senast i augusti.

September – Dialog mellan kommunstyrelsen och nämndernas presidier

Under hösten bjuder kommunstyrelsens ordförande in kommunstyrelsen och nämndernas presidier för dialog kring de underlag som nämnderna lämnat in. Aktuella förutsättningar

kring befolkningsutvecklingen, skatteunderlagsprognoser och regeringens höstproposition redovisas.

September alt. oktober - Budgetberedning

Budgetberedningen arbetar därefter fram ett förslag till budget för nästa fyraårsperiod.

Oktober – beslut i kommunstyrelsen

Detta är lite tidigare än hur det har varit tidigare när man har valt att ta budgeten på hösten. Anledningen är att kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen ska upprätta förslag till budget före oktober månads utgång. Om det finns särskilda skäl får budgetförslag upprättas i november månad. I så fall ska styrelsen före oktober månads utgång föreslå skattesatsen för den kommunalskatt som ingår i den preliminära inkomstskatten under det följande året. Vad som räknas som särskilda skäl kan t.ex. vara att budgetarbetet kompliceras av en ändring i majoritetsförhållandena i fullmäktige t.ex. efter val.

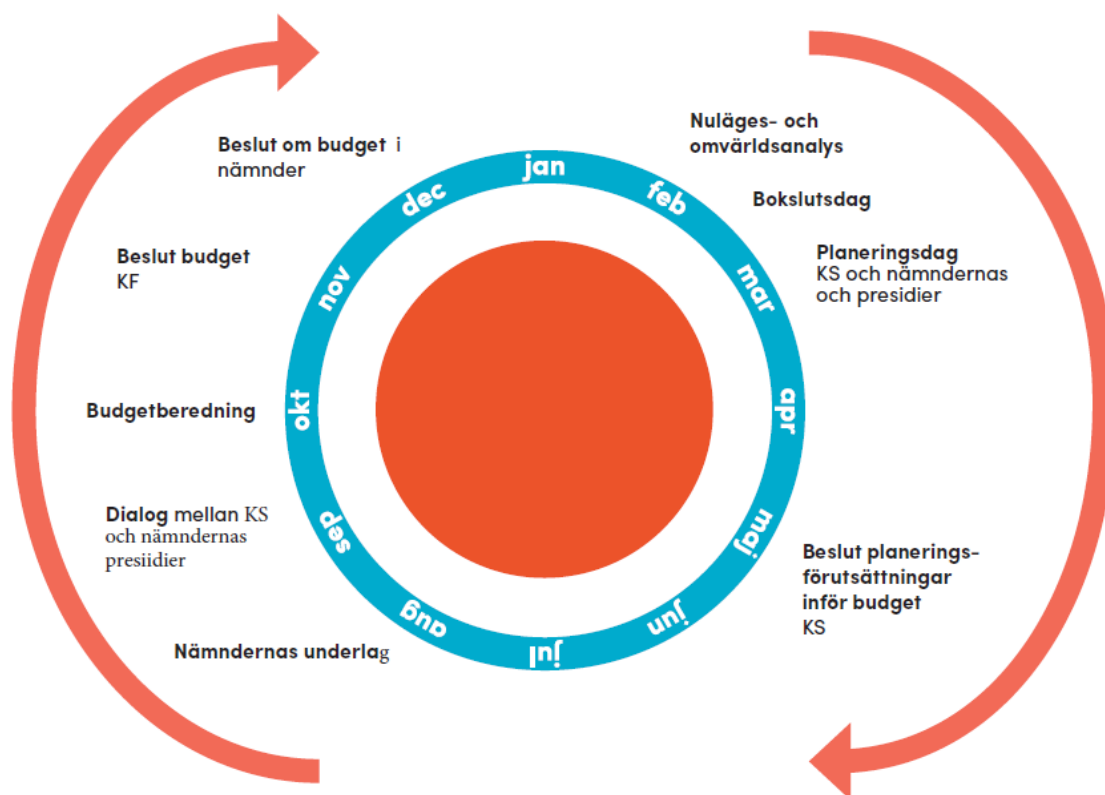
November – Beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar senast i november om budget och skattesats.

December – Beslut om detaljbudget i nämnder

I december beslutar varje nämnd om detaljbudget för nästa år och plan för de därefter kommande tre åren. Detta arbete pågår under hösten parallellt med nämndernas analysarbete.

Årshjul för budgetprocessen

Sammanfattning

Kommunledningskontoret föreslår att nuvarande budgetprocess, med beslut i juni och justering november, fortsätter att gälla. Däremot behöver anvisningarna förtydligas och en informationsinsats kring budgetprocessen till politiken genomföras.

Om politiken vill ändra budgetprocessen föreslås att beslutet om resultat- och ekonomisk plan flyttas från juni till november (alternativ 2). Alternativet att ta beslut i juni utan justering anser vi inte är ett bra alternativ.

Per Borg
Kommundirektör

Daniel Bjuvstam
Tf ekonomichef